

CANADA.

THE SWEDISH WEEKLY.

ARG. X.—N.R. 9

WINNIPEG, MAN., 27 FEBRUARI 1902.

LÖP. N.R. 506.

PARLAMENTET.

Inrikesministerens departement rapport framlades i torsdags, och innehåller mycket af intresse. Inkomsterna blöpa sig till nära 2 millioner dollars, en stegring af öfver \$200,000, 712,566 acres land såldes, och 8,167 homestead upptogs. Omkring 50,000 invandrare anlände till landet under årets lopp. Medelkostnaden för bringandet af en immigrant öfver hit har varit \$6.00. Invandringen från Storbritannien och det öfriga Europa har ej ökat, men från Förenta Staterna går fortfarande en kraftig och allt mera växande ström af invandrare. Kineskommissionen föreslår, att en skatt på \$300 erlägges af hvarje invandrande kines under de första två åren, och där efter \$500. Detta menar kinesernas utstängning från Canada.

Legislaturen.

Referendumsförslaget lästes i tisdags för andra gången utan omröstning, men föregicks af en skarp och lång debatt, hvilken öppnades af Mr Greenway, samt premier Roblin. Mr Greenway uppmärksammade nykterhetsvännerna och öfriga valmän att göra sin skyldighet den 27 Mars och rösta. Mr Roblin förklarade att han personligen vore emot lagen och Mr Meyers kristnade om lagen till "repudandum". Legislaturen kommer antagligen att avsluta denna vecka. Northern Pacific vill åter inkomma i provinsen samt förbindas med den så kallade Midland banan. En del konservativa medlemmar i Legislaturen opponera sig emellertid mot förslaget.

Brutalt mord.

Från Stuartburn, det galiciska settlementet vid Dominion City, Man., inträffade i lördags kväll ett mord under synnerligen uppskandade omständigheter. En galicisk farmare, Salomon, misshandlade så ill sin hustru med bugg och slag att hon dog. Han körde in till Dominion City på lördagen och gaf hustrun befallning att försvinna genom att bära hand på sig själf, eljest skulle han aflifva henne. Vid hemkomsten kommo de i gräl igen, som slutade med att han klubbade ihjäl henne. Orsaken till mordet sålges vara, att han önskat gifva sig med en annan kvinna. Genom grannarnes försorg blef mannen genast häktad. Stuartburn är samma settlement, där för några år sedan ett ohögligt morddrama ägde rum, i det en hel familj mördades af två bofar för att komma åt några lumpna dollars.

KONFERENSNOTER.

Minnesota konferensen af Ev. Lu. Augustanasynoden sammanträdde i Red Wing, Minn., tisdagen den 18 Feb. kl. half åtta på kvällen; konferenspredikan hölls af dr. J. Främling. Val af nya tjänstemän utföll så, att till ordförande återvaldes the dr. Främling, till v. ordf. valdes the dr. L. A. Johnston, pastor J. A. Krans till sek. och pastor G. Rast till kassör. Konferensens beslut voro många och viktiga och finnas utförligt beskrifna i Minn. Stats Tidning. Det må nämnas, att pastor J. A. Mattson och Mr O. Lindgren valdes till ombud och pastor Berg samt Mr Ad. Lundgren till suppleanter till det stundande synodalmötet.

De finansella rapporterna voro tillfredsställande. Konferensens inkomster stego till \$34,818.82 och öfverstege utgifterna med \$786.59. Gus avus Adolphus Colleges inkomster utgjorde 32,770, och visade en kassabeläggning af öfver \$2,000. På skolskulden hade betalats \$16,095.38 och skulderna uppgå nu till endast \$5,554.93.

Canada-nyheter.

Bland "halfbreeden" vid Fort Qu'Appelle har smittkoppor utbrutit. St. Marys katolska kyrka i Montreal nedbrann härom natten. För-lusten ansås till \$75,000.

Eldsvådor. I torsdag nedbrann i Toronto Menzies färgeri, hvarvid 180 personer blefvo försatta ur arbetet. Skadan ansås till \$200,000.

Vitalstatistiken öfver Montreal är ej tillfredsställande. Procentsiffran öfver ingångna äktenskap samt födda barn har nedgått i oroväckande grad under det döds-siffran stigit. Genom inflyttning tillväxa emellertid stadens befolkning betydligt.

Sädesodlarna i N. W. T. hafva i dagarna hållit sitt årsmöte i Indian Head. Flera viktiga resolutioner fattades, bland annat, att järnvägsbolagen skola tvingas att bygga lastningsplattformer, där statsinspektören så beordrar. Vidare beslöt man vidtaga åtgärder för att skydda farmarna mot spanmälsköparens operationer.

Mr Stewarts majoritet i Lisgar öfver redaktör Richardson är 1,016. Det kan omnämnas att Mr Stewarts i sina yngre dagar var skolmästare och en af hans skolpojkar var just Mr Richardson. Det var således nog inte första gången Mr R. fick sitta kvar för Mr Stewarts skull.

Snöstormar fortfa att rasa i både öster och väster och i omfång, som lära söka sitt motstycke i mannanne. I Manitoba är emellertid allting lugnt och slaskigt. All snö är borta i Winnipeg och en del farmare i Manitoba äro redan färdiga att så. Oroligt, men sannt.

General Dundonald en af de mera framstående engelska generalerna i Syd Afrika, lär komma att eftertråda general O'Grady-Haly som högste militär befälhavare för Canadas trupper.

Canada kan sannerligen ej sägas sucka under tunga militärbördor. Försvaret kräver endast litet öfver 2 millioner dollars per år, lika med 40 cts. per invånare.

Fort William synes hafva utsikter för att blifva en industristad. C. P. R. kommer att anseeligt utvidja sina elevatoranläggningar, godsmagasin och skeppsdockor. C. N. R. skall likaledes bygga koldockor och Doe ingHarvesting Co. lära antagligen förlägga sin canadiska filial dit. Antikokan malmfältsbilag lär äfven komma att anläggas masugn och valsverk där.

Från Yukon meddelas, att indig-nation råder där med anledning af de värdefulla koncessioner Trea-kold bolaget lyckats utvärka sig. Dessa rättigheter bestå i bearbetandet af öfvergifna och otillgängliga "claims" vid flera af de ryktbaraste

läckarna. I utbyte skulle bolaget bygga ett vattenväerk för minst en million dollars samt försä öfriga grufvare med vatten för att möjliggöra för dem att bearbeta sina grufvor, hvilket i bland är omöjligt, på grund af den ringa vattenmängden.

Politiken i B. C. är fortfarande i en röra. Vid parlamentets öppnande förekommo ett par obehagliga scener, i det att Mr J. Martin blef undanträngd från sin bänkplats af en annan medlem, som ansåg sig vara ledare af oppositionen, och ett tag knuffades de båda herrarne om sina bänkar som skolpojkar, och Rossland representanten grep till och med Mr Martin vid stuppen. Alla handgripeligheter undvekos emellertid genom andra medlemmars ingripande. Mr Martin fick emellertid behålla den plats som tillkom honom.

Svensk-norske konsul i Quebec, Mr Schwartz har nu aflidit efter att hafva under flera månader legat iängslad vid sjukbädden. Herr Richard Bagge har tillä vidare förordnats att sköta konsulatsöro-målen.

"Blinder Twine" kommer att blifva dyrt nästa år på grund af råvarans höga pris.

Dömd att hängas för beräat mord blef den för mord i Edmonton rannsade Bullock dömd i onsdags. Eksekutionen skall äga rum den 20 mars.

Kulossal förtjänst. Dominion Coal Co's aktier stego i lördagens med 6 millioner dollars, hvilken vinst tillfaller innehafvarne af papperen.

Dödad vid en dynamitexplosion blef en fransman Roleau i en lunner camp ej långt från Port Arthur. Han var sysselsatt med att tina upp dynamit.

Icke rätt. Den öfrige stadsbibliotekarien i Hamilton, som brukade roa sig med att draga betaling ett par, tre gånger om, slapp undan utan åtal, sedan hans vännar sammanköt det felande beloppet, och därmed nöjde sig staden.

Veto på referendum förslaget. Nykterhetsvännerna hafva petitionerat såväl provinens guvernör som generalguvernören, att referendumsförslaget måtte vetobeläggas.

Undersökningar pågå i Rat Portage för att om möjligt få fast på de mordbrännare, som på senare tiden anstiftat flere eldsvådor. Hyrkusken Frazer har varit underkastad ett längre förhör, som dock ännu ej afslutats.

Utlandska nyheter.

Förenta Staterna. Den tredje svåra olyckan på Park ave., New York, där fört en förskräcklig tåg-sammanstötning samt en dynamit explosion i underjordiska tunneln inträffat i år, hände i lördags morn, då Park Ave hotell fattade eld från den förnt lägor varande kassernen, och innan brandkåren blifvit herre öfver elden, som rasade endast i de öfre våningarne, hade niton människollif omkommit.

Förenta Staternas senat synes ej vara sammansatt af enbart nobla män. Ett par af Sydstaternas representanter hafva under debatterna burit sig så illa åt, att president Roosevelt måst suspendera dem från senatens förhandlingar.

Prins Henrik, som anländt till New York för att närvara vid stapellöpingen af den tyske kajsarens iustjakt, har erhållit ett mycket förstiltigt mottagande.

Ett ohögligt nidingssåd förföades i måndags i ett par små grufvstädor Cripple Creek, Colorado. Samtidigt blefvo sex malmkontor sprängda i luften af dynamit. Inga människollif förstördes. Man har satt blodhundar på spåren för att taga reda på nidingarne.

England. En million pund är anslaget för kröningshögtidligheterna.

Utgifterna för Englands sjö-försvar slutar på en summa af \$1,255,000 pund, af hvilket hälften kommer att användas för byggandet af nya skepp. Under innevarande år skola 49 örlogsfartyg löpa af stapeln.

Engelska regeringen led i tisdags ett nederlag i parlamentet, i en motion af en liber. i segrade med 155 röster mot 154.

I engelska underhuset framlade krigsministern Brodrick förslag om en efterbeviljning af 5 millioner pund. Han yttrade, att under finans-året 1900—1901 kriget kostat 63 millioner pund och att kostnaderna för året 1901—1902 komme att uppgå till 61 millioner pund.

Under en del af året räknade lären i Syd Afrika 250,000 man. Den 1 jan. i år räknade den 237,000 man.

I genomsnitt uppköptes i hvarje månad 24,000 hästar. Med trossen inberäknad uppginge antalet af de till lären i Syd Afrika hörande personor till 20,000 man.

Regeringen måste i genomsnitt underhålla 200,000 hästar och mul-ässor, 300,000 oxar, 27,000 fångna boer och 150,000 medlemmar af boerbefolkningen.

Utgifterna hade gått ned från 53 mill. pund i månaden till 4 1/2 mill. Blockhusystemet hade visat sig mycket blifligt, emell det förmins-kade strapatserna samt krigsskåde-platsen. De upproiska i Kapkolonien voro faktiskt skingrade. Endast några få boerfödelingar stodo ännu i fält, och dessa höllo sig dolda i bergen.

Det föredrag mellan England och Japan som nyligen blifvit afslutadt, har ådragit sig de öfriga stormakternas synnerliga uppmärksamhet. Dessa två makter, som varit dominerande uti den delen af Asien, hafva ingått ett förbund, "att upprätthålla Kinas och Koreas oberoende och område oförminskadt, men bereda tillfälle för alla land till handel och afsättning af sina produkter." Det är ett vackert ändamål, hvilket skall befördra civilisation, rättvisa och upp-lysningsens spridande. Sannolikt skall det betraktas med tillfredsställelse ock i Förenta Staterna — hvilket land står sida om sida med Storbritannien och Japan i fråga om handelsintressen i Kina och Korea samt en önskan att erhålla en öppen dörr samt fullständigt oberoende.

Detta fördrag gör ett slut på Englands isolerade ställning. Under flera år har det talats om, att England var emot att ingå allians med andra land. Nu deremot tager det upp ett land, hvars makt på sista tiden betydligt tillväxt,

och gör sig till allierad med en makt, som förut icke varit räknad bland de större makterna. Man har sagt, att detta fördrag skulle vara riktadt mot Ryssland. Det är icke omöjligt; men förnämli-gast är det riktadt mot hvarje makt, som söker att plundra Kina eller Korea och stänga dörren till dem för andra världsmakter. Det är nutidens stora uppgift, att sprida upplysning till alla delar af jorden, och då det är en känd sak, att upplysningen följer med utvid-gade handelsintressen, har Förenta Staternas folk ingen anledning till klagomål. Detta lands styrelse har icke deltagit i nämnda fördrag, emedan den icke brukar att inlåta sig på dylika allianser. Men sannolikt ser den med nöje, att det kommit till stånd, och borde komma att med valvilja betrakta det och gifva sin moraliska medverkan ät de två stora makter, som avslutat fördraget.

Ryssland. Universitet i St. Petersburg har blifvit stängt på grund af att studenterna sträcka.

Genom den engelsk-japaniska alliansen tvingas Ryssland att släppa sitt tag i Kina. Till att börja med måste ryssen hålla en del löften att utrymma åtskilliga tull-platser i Kina, som ha önskas vara på väg att glömma bort.

Turkiet. Miss Stone har nu blifvit frigifven. I söndags överle-mnades hon till sina vännar och såväl hon som hennes följeslagerska, Mrs Tsitka, betunno sig väl. Ett rykte, att den sistnämde man, en infödd missionär, skulle vara delaktig i röfveriet, påstås vara osanning.

En blodig strid mellan turkar o. montenegrinare har utkämpats på gränsen. 64 man stupade å båda sidor.

Spanien. Revolution i Spanien. Att betare oroligheterna, som utbrutit på flera ställen i Spanien, synes allt mera taga formen af en revolu-tion. I Barcelona har blodiga ga-tustrider ägt rum och under en batalj lära 50 hafva stupat å ömse sidor. Flera distrikt hafva förklarats i belägringstillstånd.

Kriget i Syd Afrika.

Efter allt äro dock boerlegater-na på väg till Amerika; finna de ut att stämningen är lämplig i landet för uppväckandet af boersympatier, skola de råda gubben Kruger att resa öfver hit och agitera för boernas sak, Kruger lär nu kunna glädja sig ät en mycket kraftig hälsa. Dr A'brekt, en sändebud från boerna i Sydafrika har anländt till Kruger med viktiga depescher, som lära innehålla att boerna fortfa-rande skola hålla på med kriget samt att blockhusystemet ej har den värkan man tillskrifver det.

En afdelning af det berömda skotska åragonregementet "Grey" blef lockadt i ett bakhåll samt till-fångataget. En engelskt styrka sammansatt af boers, som slutit sig till engelsmännen och går under namnet "National scouts" öfverras-kade ett boerläger vid Nootgedacht och gjorde 164 fångar samt tog hela lägret. Dewet har ånyo med 400 brutit sig igenom blockhuskedjan och återvänt till sitt gamla opera-tionsområde.